

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Mgr. Alena Pastorková

Tel.: +421 905 370 680

Email: alena.pastorkova@uluv.sk

Web: www.uluv.sk

Tlačová správa, 16. 2. 2024

Výstava Tradícia netradične: Ľan a konopa

V poradí tretia z úspešného a verejnosťou obľúbeného cyklu výstav *Tradícia netradične*, inštalovaných v bratislavskej Galérii ÚĽUV, približuje nadčasovosť úžitkových poľných rastlín – ľanu a konopy. Unikátny charakter historických predmetov a výrobkov, ktoré z nich vznikali v ostatných desaťročiach pod značkou *uluv*, prevedie návštevníkov inšpiratívnou minulosťou. Originalita súčasných dizajnérov a študentov vysokých škôl, zameraných vo svojej tvorbe na udržateľnosť, funkčnosť a estetické spracovanie týchto prírodných materiálov, zas načrtne možnú budúcnosť.

Názov výstavy: Tradícia netradične: Ľan a konopa

Miesto: Galéria ÚĽUV, Obchodná 64, Bratislava

Otvorené: pondelok – piatok | 12.00 – 18.00 hod.

Trvanie výstavy: 1. 3. – 31. 10. 2024

Kurátorky: Radoslava Janáčová, Ingrid Ondrejčíková

Ľan siaty a konopa siata sa na území Slovenska pestujú odnepamäti. Využitie týchto rastlín na textilné účely pozná ľudstvo od praveku a pre svoje výborné vlastnosti sa tešia obľube aj dnes. Priadny ľan sa v minulosti pestoval takmer v celej Európe a až do začiatku 20. storočia bol hlavným materiálom na výrobu tradičného odevu aj na východe a severe Slovenska. Konopa sa pestovala viac na západnom a južnom Slovensku. Proces pestovania, zberu i spracovania týchto rastlín bol v minulosti príkladne udržateľný. Priadza z nich je tiež pevná a odolná a ľan je navyše prirodzene antibakteriálny, neelektrizuje a výborne sa farbí.

Ručné spracovanie rastlinných vlákien patrilo na Slovensku po mnoho storočí k dôležitým, až ritualizovaným domácim prácam. Pohľad na časti tradičného ženského a mužského odevu z rôznych regiónov Slovenska (rukávce, čepce, gate, košele, rubáše a i.) a úžitkové textilie (kútna i smrtné plachty, bytový textil), vytvárané formovaním rastlinnej priadze za pomoci rôznych techník (tkanie, vyšívanie, čipkárstvo, modrotlač a i.) ponúkne návštevníkom nevšedný vizuálny zážitok.

ÚĽUV od počiatku venoval textilnej výrobe mimoriadnu pozornosť, nadväzujúc na bohatú škálu tradičných techník a vzorov. Z návrhov kmeňových výtvarníčok Boženy Janekovej, Olgy Koreňovej, Kláry Brunovskej, Evy Kováčovej, Janky Menkynovej a ďalších v rôznych oblastiach výroby sa rokmi vyprofiloval špecifický módný smer, zákazníkmi v čase vzniku mimoriadne vyhľadávaný a s odstupom rokov stále nadčasový.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Mgr. Alena Pastorková

Tel.: +421 905 370 680

Email: alena.pastorkova@uluv.sk

Web: www.uluv.sk

Súčasná tvorba dizajnérov Márie Štranekovej, Martina Hrču, Zuzany Dedík Šidlíkovej, Silvie Fedorovej, Júlie Šmidákovej a ďalších, ako aj študentov Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave či úspešných slovenských firiem Nehera a Modrotlač Rabada dotvorí časovú a vývojovú mozaiku tejto mimoriadne bohatej materiálnej skupiny, ktorá inšpirovala a veríme, že ešte dlho bude inšpirovať generácie našich tvorcov i užívateľov.

Tešíme sa na vašu návštevu!

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.